

**Apologia Petri Stevartii Leodii, Theologiae In Academia
Ingolstadiana Professoris, Ad D. Mavritivm Ibidem
Parochi, Consiliarii Ducalis Bauarici, & ad SS. apostolos,
Coloniæ, Præpositi. Pro Societate ...**

Stevartius, Petrus

Coloniae Agrippinae, 1594

VD16 S 8949

Sacra scriptura quomodo, & quibus sit cæreus nasus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70292](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70292)

*Præbetur spe-
cimen verita-
tis, qua vi-
tetur Polycar-
pus in confu-
tanda doctri-
na fidei Je-
suiticae.*

*Hist. Ord. Ief.
pag 234.*

Ne tamen videar omnino defugere tuam arenam & controuersiam, in limine tantum consistam eius capit, quo tu de doctrina Iesuitarum agis: ut quasi gustum accipiunt Lectores eius orationis, qua mihi vtendum esset necessariò ad confutandas tuas calumnias, & coarguendam tuam incredibilem stultitiam. Recenses autem Iesuitarum de sacra Scriptura sententias, & auctores earum citas, qui omnes ac singuli contra tua mendacia luculentissima possunt testimonia præbere. Mētiris in primis, Polycarpe imp̄ostor, Pastor volui dicere, cùm asseueras: Falsitatem doctrinæ Iesuiticæ à Kemnitio & tui ac illius similibus Doctrinibus planè & perspicuè demonstratam, itaque refutatam esse, vt ne verbulum quidem, quo solide eos falsi arguant, Iesuitæ producere possent. Mentiris, inquam, & ne nuda asseveratione, vt tu, vti videar, nullius in hac re iudicium reformido, qui sincerè scripta vestrorum & nostra compōnere inter se diligenter velit: Ego si cū luto ludere vellém, & horum, apud quos ago, abuti patientia, mille mendacia in promptu haberem, quorum eos, quos nominas, conuin cere possem. Sed non est opus pluribus, qui nobis hīc mendacia spargāt: Vnus tu instar multorū aliorum es, in quem Pater mendacij duplicem suum Spiritum mentiendi & calumniandi transtulit.

*Iesuitas ac
reliquos Ca-
tholicos Scri-
pturam sacrā
cereum na-
sum appella-
re mendaci-
um est.*

*Hist. Ief. Ord.
pag 234. 235*

Mentiris, Polycarpe Calumniator, cum ais: Iesuitas vocare Scripturam sacram, cereum nasum, materiam litis, librum hæreticorum, & nescio quid non. Non sunt ista encomia Scripturæ, quibus eam afficiunt Societatis IESV, Patres. Sed hoc quidem dicunt; Vobis esse Scripturam, cereum nasum, materiam litis. Dic mihi, ô stolide Polycarpule. Quoniam nescio quis te nuper pro stulto risit, & cucullo stulti donauit: quoniam tui te homines, fatuellum & stultellum iam olim appellârunt: si ego illorū auctoritate fretus, te stultū esse dixerō, aut sic scripsero: Polycarpus stultus est, & seipsum stultū esse censem: Nunquid non irasceris, & tibi iniuriam fieri insignem putabis? Nunquid non profiteberis; Te verò sapere, & stultos esse illos, qui te iudicent esse fatuum? Cur ergo quod

quod tibi fieri nolles, Scripturæ sacræ & Iesuitis impingis? Quia vos Scripturæ sensum variatis, & detorquetis quò lubet, nec ullam certam habetis regulam, secundum quam Scripturas interpretemini, efficitisque, ut è què Lutherano Lutheranam, Caluiniano Caluinianam, alij videatur talis fidem demonstrare, qualem ipse pro sua stultitia exco gitat; Hæc causa est, cur vobis esse dicamus Scripturam, cereum nasum, & litis materiam: Nobis autem est firmamen tum veritatis, & quidem norma certissima definiendarum controversiarum, si interpretem nostra sit, cuius fides & autoritas nunquam vacillet. Itaque non nobis, sed vobis est cereus nasus, & simili modo loquendi si quis vsus est, id significare voluit, scelere vestro ac studio contendendi fieri sacram Scripturam tanquam cereum nasum, qua vt lubet abutamini.

Mentiris, Polycarpe impudentissime, Gregorium de Valentia virum vt religiosissimum, ita doctissimum, credere aut dixisse vnquam, Lutheranos pro se literam habere; Catholicos autem neque literam, neque literalem in Scriptura requirere sensum. Nam ex literali etiam sensu sepissime vestra argumenta diluit, & inscitiam vestram (ita, vt tuis quibusdam Magistris os obstruens silentium indixerit, vt ne quidem audeant hiscere) patefecit. Mentiris, Iesuitas Italicos prohibuisse, ne Biblia sacra lingua vernacula imprimarentur. Mentiris, Tyronibus Societatis I E S V Landsperga, sive, vt tu vocas, Neophytis Germanica Bibliorum lectione omnino interdictum esse. Mentiris quoque, Iesuitam dixisse, lectionem Bibliorum facilius Lutheranam, quam Romanam Catholicam fidem persuadere. Mentiris, Iesuitas, omnes Laicos à Scripturæ lectione arcere. Mentiris, Regulas ac Constitutiones Ordinum, D E I verbo à Iesuitis preferri. Mentiris, Iesuitas dicere, sacram Scripturam in principio fidei articulis & D E I mandatis, nullum certum tradere intellectum. Mentiris, eos docere, ex sacra Scripturæ doctissimum quidem planam sententiam proferre posse. Mentiris eos tradere, sacrā Scripturā omnibus pīs, noxiā esse. Mentiris, illos aestimare, non aliunde quam ex Bibliorum lectione hæreses nasci. Mentiris, in publico foro à Iesuitis sacra Biblia combusta esse. Nam Lutheri Biblia non magis inter sacros libros censem, quam historiam tuam, aut quam tecū tuo Elia, Polycarpe, ac Lutherum inter Diuos.

D

Men-

*Mendaciorum
planū pau
ce lineae Poly
carpi exhibet
Hist. Ord. ref.
pag 235. vñq;
ad 240.*

APOLoGIA PETRI STEVARTII.

Mentiris, *lesuitas sacram Scripturam petulanter ridere, & calumniari, & illas libemare*. Nam eandem ab ipsis ad Ecclesiæ, sanctorumq; Patrum mentem expositam hauſi, hauſtam pro meo modulo publicè interpreter, interpretatam subinde publico disputandam, publicatam hactenus saltem non oppugnasti. Mentiris, *lesuitas Biblia hominibus suffurari & rapere, quæ ipsi multis & doctissimis Commentarijs illustrarunt*. Mentiris etiant, id fieri eo fine, ut Idolomania Papistica non deprehendatur. Mentiris, *prohibere lesuitas, ne cum Lutheranis ex verbo DEI disputatione*. Mentiris, *lesuitas suadere, ut qui doctrinam ex verbo DEI prolatam defendant, gladio & igne tollantur è medio*. Verbis penè ipsius sum usus, ne forte causetur, aliter accepta esse, atque ipse voluerit.

Omnis Polycarpus calumnias occidit unicum hoc est PROBA

Hist. ord. Ies. pag. 238.

Ad cedem Iesuitarum odio & tuas omnes Christianos occidat Polycarpus.

Quod si quis querat, unde probem mentiri his omnibus Polycarpum? Si illo fuero per fugio usus: Polycarpus nullo testimonio etiam probabili haec, de quibus lesuitas criminatur, probare potest. An non hoc satis erit, ut mendacissimus mortalium censeatur Polycarpus? Nam quem quis publicè grauissimorum scelerum insimulat, quem accusat, in quem Iudices ac omnes homines concitat, eum, nisi exauktorari velit, & eadem poena puniri, quam alteri intentat, oportet, ut crimina obiecta probare possit. Quomodo haec, quæ obiecisti, probabis Polycarpe? Grauia crimina namque obijcis. Iudices appellas, & visetiam morte multari lesuitas ob similes tuas calumnias. Ita enim inq:

Omnis Christiani supplices fiant Magistratus & Ecclesiæ Nutricijs (Reges intelligis & Principes) ut hosce lupos & satana seruos ab oculi Christi arceat. Certe omnium est, qui in Baptismo Christo nomen dederunt lesuitas, seu publicam pestem, non tantum vitare & fugere, sed etiam precibus & omnibus medijs à DEO concessis (nempe etiam supplicijs ac gladio) per pium Magistrum propulsare. Talis obtestatio nonne sanguinem Iesuitarum aut necem querit? Vereor, Polycarpe, ne tu hic potius, quam vñquam Iesuitæ, crudelis appareas.

Sed quid si Iesuitæ huic tuæ orationi talem opponant? Nulla se, si meriti sint, detrectare supplicia, id tantummodo rogare, ne innocentes condemnentur, & ut illis aut crimi-

crimina obiecta diluere liceat, aut certè, quo nihil iustius petere possent, tibi probandi, quæ effutisti, partes impo-
nantur. An nescis, Polycarpe, apud æquos Iudices non
tantum valere nudam asseuerationem, vt propter eam
non dicta causa accusati condemnentur. Tibi si crimina,
quæ fingis, probanda sunt, aut ab inferis Elias est excitan-
dus, & neque tūm fides illi habebitur: aut certè illud luce
meridiana clarius demonstres necessum est, talem te ho-
minem esse, qui mentiri aut falsum dicere nō possit: quod
tantum abest, vt sis vnquam persuasurus, vt ego credam
nullum multis sæculis extitisse, qui plus audaciæ & impu-
dentie ad mentiendum afferret, quam tu, Polycarpe, cum
Elia Hasenmillero.

Illa, quæ commemorauimus mendacia, multa vobis
fortè videntur, & satis etiam eorum apparere falsitas. At-
qui sanctè affirmare audeo paucissima esse, & minimè per-
niciosa, præ cæteris innumeris, quæ toto libro sparguntur.
Quæ numeraui, vix ex duabus pagellis collecta sunt, multis
etiam studio omissis. Totum autem illud caput propè sex-
aginta paginas, integrum penè librum continet, in quo
iam cogitate, quæso, quantum & numero & pôdere men-
dacionum insit: siquidem certissimum est, hæc paucula vi-
deri & leuia præ illis posse. Concludet hinc æquus ac pru-
dens æstimator, quid operis surgeret, & quam vel intolera-
bilis labor esset, vel inutilis quoque, omnes persequi huius
mendacissimi Historici calumnias.

Mentiatur igitur, quicquid liber de doctrina Iesuitarum;
Eam Diabolicam, Antichristicam, Idololatricam, Maho-
meticam, & quibusunque verborum contumelij, in qui-
bus est apprimè exercitatus, appellat, nisi aliter eam con-
futârit Polycarpus, quam in historia sua; mendacissimus
& impudentissimus Calumniator, dum viuet, audiet. Illam
enim Iesuitæ doctrinam profitentur: illam in pulpitis tem-
plorum populum edocent, in Cathedris scholarum con-
firmant, scriptis ac disputationibus contra fraudes ac do-
los, cuniculosq; hæreticorum omnium defendunt, quam

*Calumnia in
Iesuitas ob
professionem
fidei Catholi-
cae sponte coe-
ruunt.*

D 2 Chri-

Christus edocuit, Apostoli & eorum successores propagarunt, perpetua successionis seriesque ad hæc nostra tempora, quamq; viri sancti auctoritate vita & miraculorum multitudine ac magnitudine, incredibili tolerantia, admirabili eruditione, dictis, scriptis, sanguine confirmarunt. Nam quod verbum DEI vos iactetis, non magis verbum DEI habetis, atq; canis AEsopus umbram, quam amissam carne sectabatur: quod toties iam inculcatum vobis est, ut pigeat ac tædeat pluribus hac de re vobiscum agere: præfertim cum non tam disputatio mihi, quæm defensio Patrum Societatis IESV sit proposita.

*Incredibili
audacia ac li-
centia Predi-
cantes sub ti-
tulo Religio-
nisturpissima
& horrenda
conuicia in
Cæsareâ Ro-
manam Ma-
iestatem ac
principios Im-
perij Ordines
iacint.*

*Hist. Ord. Ies.
ea. 7. pag. 161.
& passim
alios.*

Porrò vnum tamen facere non possum, quin hinc in medium proferā: Quæso te, Polycarpe, qua fronte, cuius ope & auxilio fretus, tu Papam Antichristum, & Papistas seu Pontificios omnes Antichristi seruos, & Religionem Romanam ac Hierarchiam Ecclesiasticam, Babyloniam meretricem; eos autem, qui hanc sequuntur, stigmaticos, hoc est, charactere bestiæ insignitos appellas? Quare Idololatras? Quare Pontificiæ Idolomaniaæ sectatores? Quare Papam declaratum Antichristum? Quare veritatem Pontificiam in Germania grande mendacium appellas? Scisne ubi locorum & gentium loquaris? de quibus? quare eos arguas, & adeò contumeliosè nomines? Impunitas & clementia Principum Catholicorum, & ipsius Augustissimi Imperatoris te facit ad maledicendum audaciorem. Si cuiusmodi tu maledicta & blasphemias in Religionem Romanam Catholicam improbissime, odio Jesuitarum, effutis, extra Romani Imperij terminos scriptæ ac editæ es- sent, tamen pijs ac prudentibus tolerandum minimè vide- retur. Nunc cùm in ipsis visceribus Romani Imperij talia scribuntur & sparguntur, quanto minus id ferendum est? Nondum satis fortassis intelligis? Dicam igitur planius. Nam emittenda tandem hæc vox est, vera, vt cunque accipiatur. Tu Romanum Pontificem declaratum Antichristum nominas? Quæso quis declarauit? Multis, inquis, indicis, modisque. Non iam quæro quibus modis sed à quo? Sed